

Neuvoja varainhankintaan Vasemmistoliiton

eduskuntavaaliehdokkaille

Eduskuntavaaleja voi tehdä pienelläkin budjetilla, mutta kaikesta taloudellisesta tuesta on kampanjoinnissa hyötyä. Varainhankintaa kannattaa miettiä kampanjansuunnittelussa jo hyvissä ajoin ja sille otollisin ajankohta loppuvuodesta 2022. Lahjoitusmahdollisuutta kannattaa pitää esillä koko kampanja-ajan ajan, esimerkiksi osana sosiaalisen median kampanjapäivityksiä.

Tämä lyhyt opas on luotu auttamaan jokaista Vasemmistoliiton eduskuntavaaliehdokasta oman kampanjansa varainhankinnan kehittämiseksi. **Hyvä varainhankinta on kiinteä osa eduskuntavaalikampanjaa ja sen avulla voidaan kerätä juuri ne viimeiset sosiaalisen median mainontaan käytettävät eurot, jotka ratkaisevat vaalivoiton.**

Sisällys

Varainhankinnan ABC	2
Yleisesti varainhankinnasta	2
Huomioitavaa vaalirahoituksesta:	3
Vaalitili kampanjan rahaliikennettä varten	4

Varainhankinnan ABC

- **Pidä omat ja kampanjarahat selkeästi erillään.** Perustakaa erillinen vaalitili, jolle keräät vaalikampanjaan rahaa, maksa kulut tältä tililtä ja säilytä kuitit hyvässä tallessa.
- Suunnittele osana koko kampanjasi suunnittelua etukäteen miten ja kenelle aiot varainhankintaa kohdistaa ja mihin varainhankinnan kautta kerättyjä rahoja käytetään.
- 6 kuukautta ennen vaaleja (3.10.) voivat ehdokkaat alkaa kerätä rahaa eduskuntavaalikampanjaan ilman rahankeräyslupaa. Vaalikeräyksestä on kuitenkin tehtävä tilitys poliisihallitukselle.
- Ota yhteyttä ammattiliittoosi ja selvitä, saatko heiltä mahdollisesti tukea eduskuntavaaleihin. Mieti myös muita mahdollisia tukijoita kampanjallasi. Selvitä esim. Vasemmistonuorten ja Vasemmistonaisten tukimuodot.
- **Varainhankinta vaatii omaa aktiivisuutta** – varat eivät ilmesty vaalitulille itsestään. Tärkeintä on uskaltaa kysyä tukea ja muistuttaa kampanjoinnin aikana ihmisiä mahdollisuudesta tukea kampanjaasi rahallisesti.
- **Tee vaalirahoitusilmoitukset ajoissa ennen vaaleja ja niiden jälkeen.**
- Puolueen oma ehdokasgalleria, jonka kautta on mahdollisuus lahjoittaa ehdokkaiden kampanjoihin. Galleria avautuu lokakuussa 2022.

Yleisesti varainhankinnasta

Varainhankinta voi tuntua kiusalliselta ja on usein vasemmistolaisille toimijoille vaikeaa. Puolueella tai ehdokkaillamme ei kuitenkaan ole taustallaan suuria rahoittajia tai suuryrityksiä, joten saadaksemme näkyvyyttä viestillemme, on tarpeellista kerätä suuri määrä pieniä lahjoituksia. Pienikin lisäresurssi kampanjassa auttaa rakentamaan näkyvän ja menestyksekkään kampanjan.

Poliisihallituksen vaalikeräysohjeiden mukaan ehdokas ei saa kerätä itselleen rahaa, vaan keräyksestä täytyy olla vastuussa tukiryhmä. **Jokaisen vaaleihin julkisesti rahaa keräävän ehdokkaan tulee pitää kirjaa varainkeruun tuloista ja valmistautua tekemään vaalikeräysilmoitus poliisihallitukselle.** Tilitys on tehtävä, vaikka vaalikeräys ei tuottaisi euroakaan. Lomake ei ole monimutkainen ja siihen voit tutustua jo ennakolta poliisihallituksen [sivuilta](#).

Kuten jo johdannossa korostettiin, **on tärkeää olla toiminnassaan suunnitelmallinen:** mihin käytän mahdollisesti puolueen lahjoituspalvelun kautta tulevat rahat? Suosittelemme myös

tutustumaan [kolme erilaista kampanjaa](#) -työkaluun, jonka avulla voit suunnitella kampanjaasi ja miettiä paljonko kampanjaan aiot rahaa käyttää.

Suorien rahalahjoitusten lisäksi voit halutessasi kerätä rahaa kampanjaasi teettämällä tai tekemällä itse erilaisia varainhankintatuotteita. Parhaimmillaan varainhankintatuotteet ovat kestäviä, erottuvia ja lisäävät kampanjasi näkyvyyttä ihmisten arjessa. Jos tuotteesi ovat ensisijaisesti varainhankintatarkoitukseen tehtyjä, muista riittävän suuri myyntikate tuotteellesi. Puolue ei suosittele kertakäyttöisen tavaran hankkimista kampanjan varainhankintaa tai kampanjointia varten.

Kampanjaasi rahaa kannattaa pyytää julkisen yleisön lisäksi myös omalta lähipiiriltä – yksi hyvä joululahjatoive voisi olla lahjoitus vaalikampanjaasi. Hyvin monille kynnyks pyytää lahjoituksia kampanjaan on hyvin suuri, tästä johtuen kerätty rahallinen tuki voi jäädä pieneksi. Yleisenä vinkkinä kuitenkin suositellemme rohkeasti pyytämään lahjoituksia kampanjaan. **Vaikka lahjoitukset olisivatkin pieniä, muodostuu pienistä puroista suuri virta.**

Vaalirahoitukseen yhdistetään helposti myös ajatus epämääräisyydestä sekä suorastaan korruptiosta. Rahan kerääminen omaan kampanjaan ei kuitenkaan ole itsessään laitonta. Vaadimme jokaiselta Vasemmistoliiton ehdokkaalta lakien noudattamista sekä omien ja vaaleihin kerättyjen rahojen pitämistä selkeästi erillään. Suosittelemme ehdokkaillemme myös mahdollisimman suurta avoimuutta: on hyvä tehdä ajoissa ennakoilmoitus vaalirahoituksesta sekä huolehtia keräysilmoituksen täyttamisestä poliisihallitukselle.

Kaikkien ehdokkaiden tulee ilmoittaa yli 1500 euron lahjoittajien nimet vaalirahoitusilmoituksessa. Huomioithan, että tämä on kumulatiivinen raja: esimerkiksi jos sama lahjoittaja lahjoittaa 2 kertaa 750e, on ilmoitus tehtävä. Myös pienempien lahjoitusten tekijät voi ilmoittaa, mutta näissä tapauksissa on lahjoittajalta kysyttävä lupa nimen julkaisuun.

Huomioitavaa vaalirahoituksesta:

- Lain mukaan yksittäiseltä tukijalta voit ottaa vastaan maksimissaan 6000 euroa rahoitusta.
- Et saa ottaa vastaan lahjoituksia, joiden antaja ei ole tiedossasi (paitsi pienet tukituotteiden ostot tai lipaskeräyksen kaltaiset keräykset).
- Eduskuntavaaleissa yli 1500 euron lahjoittajien nimet tulee julkaista. Pienempienkin lahjoitusten antajat voit julkaista, mutta näihin on kysyttävä lahjoittajilta lupa.

- Muistathan ilmoittaa mainosten yhteydessä mainoksen maksajan: jos joku taho tai henkilö maksaa lehtimainoksen puolestasi on tämän luettava mainoksessa. Omien mainosten maksajaksi merkitään ehdokkaan tukiryhmä.
- Julkisyhteisöiltä ei saa ottaa vastaan vaalirahoitusta (kunnat, valtio, ylioppilaskunta)

Vaalitili kampanjan rahaliikennettä varten

Vaalien tililiikennettä varten on perustettava erillinen vaalitili. Tilin voi perustaa esimerkiksi vaalipäällikön verkkopankin yhteyteen tai vaaleja varten perustetun tukiyhdistyksen nimiin. Tilin käyttöoikeudet on hyvä olla useamman henkilön hallussa, näin toimiessa myöskään verottaja ei katso tilille tulleita varoja yksityisen henkilön verollisiksi tuloiksi. On tärkeää, että myös ehdokas itse tietää vaalien menot ja kulut.

Vaalitilin perustaminen ja vaaleihin liittyvän varainkäytön tärkeimmät huomioitavat seikat:

- Perustakaa vaalitiliksi erillinen tili, jota käytetään vain ja kaikkeen vaalien tililiikenteeseen. Tilin voi perustaa yksityisen henkilön nimiin (esim. vaalipäällikkö) tai tukiryhmän nimiin. Voitte hankkia halutessanne vaalitiliä varten pankkikortin. Tilin avaaminen onnistuu usein oman verkkopankin kautta. **HUOM! Pankit harvoin suostuvat avaamaan tilejä rekisteröitymättömille yhdistyksille, joten siksi tili on syytä perustaa esimerkiksi kampanjapäällikön omissa nimissä.**
- Ehdokkaan on pystyttävä seuraamaan kampanjansa tililiikennettä.
- Käytä vaalitiliäsi ainoastaan vaaleihin liittyvään rahaliikenteeseen ja myös kaikkeen vaaleihin liittyvään rahaliikenteeseen. **Älä sekoita kampanjasi varoja muuhun rahaliikenteesi!**
- Jos kuitenkin rahoitat itse omaa kampanjaasi (joka on tietysti täysin sallittua), siirrä varat ensin vaalitulillesi ennen kuin käytät niitä.
- Säästä kaikista tilitapahtumista ja vaalien hankinnoista kuitit ja maksetut laskut. Ota tililtäsi tiliote kaikilta niiltä kuukausilta, jolloin vaalitulilläsi on ollut rahaliikennettä. **Huom! On todennäköistä, että VTV pyytää kaikilta kansanedustajilta ja varakansanedustajilta tiliotteet vaalien jälkeen. Tämän(kin) takia vaalitili kannattaa olla muusta rahaliikenteestäsi erillinen tili.**
- Kampanjan onnistumisessa on tärkeää, että suunnittelet ennakolta rahan käyttöä sekä seuraat kampanjatilinrahaliikennettä.

- Pidä kirjaa kampanjan tuloista ja menoista. Erittele jo valmiiksi onko kyse esim. viestintä vai kampanjansuunnitelukuluista. Hyvä tapa eritellä kulut ja menot on katsoa jo valmiiksi mallia vaalirahoituksen [ilmoituksesta](#).